

Uudet koulutusvaatimukset

24.-25.5.2018 STUKin
säteilyturvallisuuspäivät,

Jyväskylä

Ritva Bly

STUK

Kenelle säteilysuojelukoulutusta?

- Kaikille työntekijöille, jotka osallistuvat säteilytoimintaan tai joiden tehtävät muutoin edellyttävät erityisosaamista säteilysuojelussa
- **Säteilyturvallisuusasiantuntijalle**
- **Lääketieteellisen fysiikan asiantuntijalle**
- **Säteilyturvallisuusvastaavalle**

Miten paljon säteilysuojelukoulutusta?

- **Osaamisvaatimusten täyttymisellä** varmistetaan riittävä osaaminen.
- Täydennyskoulutuksena annettavalle koulutukselle myös vähimmäiskesto.

STUK

Miten paljon pitää osata?

- Osaamisen taso NQF 4–8 määrittelee osaamisen vaativuutta.
- Omassa tehtävässä tarvittava osaaminen!
- Säteilyturvallisuuksiantuntijalla osaamisalan edellyttämä osaaminen
- Säteilyturvallisuusvastaavalla toimintatyypikohtaisen osaamisalan edellyttämä osaaminen

Arvioidaanko säteily suoje lukoulutusta?

- STUK antaa korkeakoulun pyynnöstä lausunnon säteilyturvallisuusasiantuntijan ja säteilyturvallisuusvastaavan säteily suoje lukoulutuksesta.
- STUK hyväksyy hakemuksesta muun koulutusorganisaation kuin korkeakoulun järjestämän säteilyturvallisuusvastaavan säteily suoje lukoulutuksen.

STUK

Säteilysuojeluosaaminen säteilyn lääketieteellisessä käytössä 1/2

- **Toiminnanharjoittajan vastuulla** on, että säteilyn lääketieteelliseen käyttöön osallistuvilla työntekijöillä on **soveltuva kelpoisuus, johon sisältyy säteilysuojeluosaaminen**.
 - Säteilysuojelun täydennyskoulutuksella varmistetaan, että säteilytoimintaan osallistuvilla työntekijöillä on työtehtäviensä mukaiset, ajantasaiset tiedot ionisoivasta säteilystä ja sen vaikutuksista sekä säteilysuojelusta ja säteilytoimintaa koskevista säädöksistä, määräyksistä ja ohjeista.

STUK

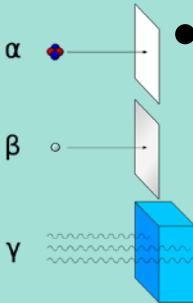

Säteilysuojeluosaaminen säteilyn lääketieteellisessä käytössä 2/2

- Säteilyn lääketieteelliseen käyttöön osallistuvalla työntekijällä on oltava tehtävänsä edellyttämät tiedot, taidot ja osaaminen säteilyfysiikassa, säteilybiologiassa ja säteilysuojelussa.
- STM:n asetuksen liitteessä kelpoisuudet ja säteilysuojelun osaamisvaatimukset.

Lääketieteen lisensiaatti ja muu lähetteen antaja, NQF 6

A. SÄTEILYFYSIKKA JA SÄTEILYBIOLOGIA:

-
- Hallitsee lääketieteellisen fysiikan ja säteilybiologian ja osaa soveltaa tietoja pystyäkseen viestimään yleisellä tasolla lääketieteellisestä altistuksesta, työperäisestä altistuksesta ja väestön altistuksesta sekä osaa tulkita säteilyriskejä.
-

B. SÄTEILYSUOJELU LÄÄKETIETEELLISESSÄ ALTISTUKSESSA:

-
- Ymmärtää yleiset säteilysuojeluperiaatteet ja osaa soveltaa niitä käytännössä potilasturvallisuuden varmistamiseksi eri altistustilanteissa, erityisesti ottaen huomioon lapsen, nuoren, sikiön ja oireettoman henkilön säteilysuojelun erityispiirteet.

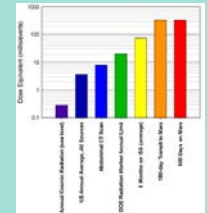
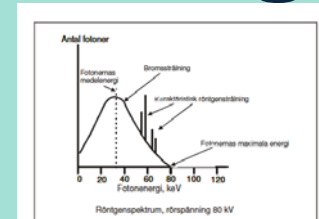
C. TYÖNTEKIJÄN SÄTEILYSUOJELU

-
- Osaa suojautua työssään säteilyltä annettujen ohjeiden mukaisesti.

STUK

Radiologi ja muu toimenpideradiologiaa tekevä erikoislääkäri, hammasradiologi, NQF 7, 1/3

A.SÄTEILYFYSIKKA JA SÄTEILYBIOLOGIA:

- Hallitsee lääketieteellisen fysiikan ja säteilybiologian ja osaa soveltaa tietoja työskentelyalallaan pystyäkseen viestimään säteilyaltistuksen laadusta ja suuruudesta omalla alallaan sekä osaa tulkita säteilyriskejä. Osaa perustella lähetteen antajalle ja potilaalle lääketieteellisestä altistuksesta aiheutuvan säteilyriskin.
- Osaa ottaa huomioon kuvanlaatuun ja säteilyaltistukseen liittyvät tekijät laitevalinnassa ja kuvantamisohjelmien optimoinnissa sekä kuvantamismenetelmän valinnassa yksittäiselle potilaalle.

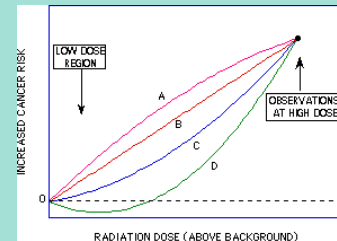
QUALITY ✓

STUK

Radiologi ja muu toimenpideradiologiaa tekevä erikoislääkäri, hammasradiologi, NQF 7, 2/3

B. SÄTEILYSUOJELU LÄÄKETIETEELLISESSÄ ALTISTUKSESSA:

- Ymmärtää yleiset säteilysuojeluperiaatteet ja osaa soveltaa niitä käytännössä potilasturvallisuuden varmistamiseksi eri altistustilanteissa, erityisesti ottaen huomioon lapsen, nuoren, sikiön ja oireettoman henkilön säteilysuojelun erityispiirteet.
- Osaa antaa ohjeet potilaan seurantaan varten erittäin suuren säteilyaltistuksen mahdollisesti aiheuttamien haittojen varalta.

Radiologi ja muu toimenpideradiologiaa tekevä erikoislääkäri, hammasradiologi, NQF 7, 3/3

- C. TYÖNTEKIJÄN SÄTEILYSUOJELU
 - Osaa käyttää työntekijän suojelun optimointiin tarkoitettuja menettelyjä.

Röntgenhoitaja, NQF 6, 1/2

A.SÄTEILYFYSIIKKA JA SÄTEILYBIOLOGIA:

- Hallitsee lääketieteellisen fysiikan ja säteilybiologian ja osaa soveltaa tietoja työskentelyalallaan ja pystyy viestimään tärkeimmistä lääketieteelliseen altistukseen, työntekijöiden altistukseen ja väestön altistukseen vaikuttavista tekijöistä.
- Osaa viestiä säteilyaltistuksen laadusta ja suuruudesta päivittäisessä työssä sekä tulkita säteilyriskejä.
- Osaa ottaa huomioon kuvanlaatuun ja säteilyaltistukseen liittyvät tekijät yksittäisen potilaan kuvantamisessa ja hoidossa.

Röntgenhoitaja, NQF 6, 2/2

B. SÄTEILYSUOJELU LÄÄKETIETEELLISESSÄ ALTISTUKSESSA:

- Ymmärtää yleiset säteilysuojeluperiaatteet ja osaa soveltaa niitä käytännössä potilasturvallisuuden varmistamiseksi eri altistustilanteisiin, erityisesti ottaen huomioon lapsen, nuoren, sikiön ja oireettoman henkilön säteilysuojelun erityispiirteet.

C. TYÖNTEKIJÄN SÄTEILYSUOJELU

- Osaa käyttää työntekijän suojelun optimointiin tarkoitettuja menettelyjä.

Sairaalafyysikko, NQF 8, 1/3

A.SÄTEILYFYYSIKKA JA SÄTEILYBIOLOGIA:

- Hallitsee lääketieteellisen fysiikan ja säteilybiologian ja osaa soveltaa tietoja työskentelyalallaan pystyäkseen ohjaamaan muita säteilyaltistuksen laadusta ja suuruudesta päivittäisessä työssä. Osaa arvioida ja tulkita säteilyriskejä.
- Osaa opastaa laitteiden ja ohjelmistojen valinnassa ottaen huomioon kuvanlaatuun ja säteilyaltistukseen liittyvät tekijät.

Sairaalafyysikko, NQF 8, 1/2

B. SÄTEILYSUOJELU LÄÄKETIETEELLISESSÄ ALTISTUKSESSA:

- Osaa arvioida ja kehittää työskentelyalalle soveltuvia säteilysuojelumennettelyjä lääketieteellisen altistuksen optimoimiseksi sekä säteilyn lääketieteellisestä käytöstä aiheutuvan väestön ja työperäisen altistuksen optimoimiseksi.

C. TYÖNTEKIJÄN SÄTEILYSUOJELU

- Osaa optimoida säteilyn lääketieteellisestä käytöstä aiheutuvaa työperäistä altistusta yhteistyössä säteilyturvallisuusasiantuntijan kanssa.

Täydennyskoulutusvaatimukset, A

- OSAAMISEN TASOT kuten säteilyn lääketieteelliseen käyttöön osallistuvalla työntekijällä

A. SÄTEILYFYYSIKKA JA SÄTEILYIOLOGIA

- Tuntee alansa kannalta keskeisten sovellusten ja tutkimusmenetelmien periaatteet.
- Osaa viestiä tehtävässään erilaisista altistuksista uusimman tiedon mukaisesti.
- Osaa tulkita tehtäväänsä liittyviä säteilyriskejä.

Täydennyskoulutuksen lisävaatimuksia

A. SÄTEILYFYSIKKA JA SÄTEILYIOLOGIA

- *Säteilyyn perehtynyt työterveyslääkäri:* osaa lisäksi soveltaa uusinta tietoa säteilyn terveysvaikutuksista työssään.
- *Sairaalafyysikko:* osaa lisäksi arvioida säteilyriskejä uusimpaan tietoon perustuen ja ohjata muita terveydenhuollon ja eläinlääketieteen ammattilaisia viestimään säteilyaltistuksen laadusta ja suuruudesta.

Täydennyskoulutusvaatimukset, B

B. SÄTEILYSUOJELU LÄÄKETIETEELLISESSÄ ALTISTUKSESSA

- Osaa soveltaa säteilysuojeluperiaatteita tehtävänsä mukaisesti.
- Osaa tehtävänsä mukaan käyttää lääketieteellisen altistuksen optimointiin tarkoitettuja menettelyjä.
- **Sairaalafyysikko:** osaa lisäksi arvioida ja kehittää soveltuvia säteilysuojelumennettelyjä.

Täydennyskoulutusvaatimukset, C

C. TYÖNTEKIJÄN JA VÄESTÖN SÄTEILYSUOJELU

- Osaa soveltaa säteilysuojeluperiaatteita tehtävänsä mukaisesti.
- Osaa tehtävänsä mukaan käyttää työntekijän suojelun optimointiin tarkoitettuja menettelyjä.
- *Säteilyyn perehtynyt työterveyslääkäri*: osaa varmistua työntekijän suojelun optimoinnista yhteistyössä säteilyturvallisuusasiantuntijan ja säteilyturvallisuusvastaavan kanssa.
- *Kliinisen fysiologian ja isotooppilääketieteen erikoislääkäri ja syöpätautien erikoislääkäri*: Osaa suojella väestöä antamalla isotooppihoitoa saaneelle tai implantoituja säteilylähteitä kehoonsa saaneelle potilaalle ohjeita.

Täydennyskoulutusvaatimukset, vähimmäismäärä tunteina per 5 v.

- *Radiologi tai muu säteilyä runsaasti käyttävä lääkäri, syöpätautien erikoislääkäri, kliinisen fysiologian ja isotooppilääketieteen erikoislääkäri, hammasradiologi, sairaalafyysikko, röntgenhoitaja ja isotooppiyksikössä työskentelevä bioanalyttikko tai sairaanhoitaja:* osiot A-C yhteensä vähintään 40 tuntia
- *Muu säteilyä käyttävä lääkäri, säteilyyn perehtynyt työterveyslääkäri, hammaslääkäri, asennusta, huoltoa ja korjausta terveydenhuollon laitteille suorittava henkilö, muu...terveydenhuollon ammattihenkilö:* osiot A-C yhteensä vähintään 20 tuntia
- *Lähettävä lääkäri ja muu lähetteen antaja:* osiot A-C yhteensä vähintään 8 tuntia

Tavoitteena säteilyturvallinen Suomi!

STUK